

Kocēnu Vēstis

Nr. 12 (36)

1997. gada decembris

Cena 5 santīmi

SEPTIŅI JAUTĀJUMI, GADAM AIZEJOT

Gada nogalē aptaujāju vairākus, dažāda vecuma kocēniešus un rubeniešus. Uzdevu vienus un tos pašus jautājumus:

- 1. Kā Jūs vērtējat 1997. gadu?**
Ko tas devis:
 - a) pašam personīgi,
 - b) ģimenei,
 - c) sabiedrībai?
- 2. Ar ko nodarbojaties brīvajā laikā, ko tas Jums dod?**

- 3. Kādas domas gada nogalē Jūs nomāc, kas iepriecina?**
 - 4. Kā vērtējat cilvēku savstarpējās attiecības pašreiz?**
 - 5. Vai kaut kas mainījies?**
 - 6. Kādu prognozējat 1998. gadu?**
 - 7. Gada cilvēks Jūsu skatījumā?**
- Jūsu novēlējumi, sagaidot Jauno gadu!
Jautāja un atbildes apkopoja JĀNIS OLMANIS.

DARBĪGUMS UN MĪLESTĪBA

SANDRA EGLĪTE, bērnu darza «Auseklītis» vadītāja:

— 1997. gads ir 365 dienas: darbadienas, svētku dienas, iknedēļas brīvdienas. Diemžēl tikai dažas no tām atstājam savā atmiņā. Man jaukā paliek dēla pirmā skolas diena. Ģimenes lokā atceršimies, ka šogad radām iespēju tikt galā ar mums tik svarīgu sadzīvību problēmu. Pagasta iedzīvotājiem aizejošais gads noteikti atsauks atmiņā jaunas pašvaldības ieviešanu.

Lai izkļūtu ikdienas pelēcību, katram vajadzētu atrast kādu košāku toni. Man tāds ir šepinga nodarbības, kad mūzika un kustības paņem visu negatīvo enerģiju.

Katrs gads noslēdzas ar nedaudz melanholisku noskaņu, tāpat kā viss, kas kādreiz bijis, bet nu pagājis. Nomāc, ka bērnu darza audzēkņu vecāku darba vietas ailiēt jāsaka «bezdarbnieks», bet iepriekšējos gados vēl rakstījām «jaunsaimnieks», «mājsaimniece». Iepriecina brīži, kad izdodas sastapt cilvēkus, kuri nečinkst par grūtiem laikiem, bet cenšas kaut ko darīt.

Visi savā starpā esam saistīti ar neredzamām saitēm un no katra staro kāda dinamiska enerģija, kas atspoguļojas apkārtnē. Jauki, ja viens otru bagātinām, ja redzam cilvēkus, nevis katru bagātību. Ceru, ka vismaz «Auseklīša» kolektīvā savstarpējās attiecības ar katru gadu mainīsies uz augšu, veidojot savstarpēju sapratni un uzticēšanos.

Joprojām esmu nelabojama optimiste, tādēļ 1998. gadu prognožu labāku par aizejošo. Uz to sevi vismaz vajadzētu noskaņot, kā gan citādi.

Gada cilvēks ir katram savs un nebūt katru gadu cits. Nedomāju, ka šajās runājošās varētu pretendēt uz šo titulu. *«Mīlestība ir tas kosmiskais spēks pasaulē, kas var noskaņot cilvēka organismu. Mīlestība pat savā zemākajā izpausmē ir tas spēks, kas harmonizē visus orgānus un dod cilvēkam dzīvības impulsu. Mīlestība ir gaismas, siltuma, zinātnes, labu attiecību pamats, tā dod impulsu visai dabai, visai cilvēcei, un tikai šis impulss uzlabo pasauli»*, piekrišot Pēteram Donavam teiktajam, novēlu visiem mīlestības bagātu Jauno gadu!

KĻŪT REDZĪGĀKIEM!

SPODRA PIMANOVA, bijusī Kocēnu skolas direktore:

— Aizejošajai kopumā bija lielu cerību gads, kurš tomēr nav devis istu šo cerību piepildījumu. Cerīgas likās gan valsts vadītāju Jaungada uzrunas, gan pašvaldību vēlēšanu kandidātu programmas. Bet reālajā dzīvē sabiedrības pozitīvā virzība ir ļoti gausa, maz pamanāma. Labi, ka vairāk rūpējas, vismaz vārds, par bērnu aizsardzību, sociālo aprūpi, nabadzības novēršanu, godīgumu, taisnīgumu, atklātumu. Cerēsim, ka turpmāk runām sekos konkrēta darbība.

Man personīgi gads nebija visai veiksmīgs, jo gada otrajā pusē bija nopietnas problēmas ar veselību. Slimnicā nācās izjust, cik dārga ir medicīniskā aprūpe un medikamenti un cik maznodrošinātas ir vecumdienas manas pašas cilvēkiem, kuri visu mūžu strādājuši un pārtikuši no darba algas.

Ģimenei gads gājis ierastā rītmā. Esmu priecīga, ka manū bēmu ģimenēm ir sirdij tuvs darbs un saskaņā mājās. Mazbērni mīļi, visi mīcās. Es gan parasti burkšķu, ka varētu mācīties vairāk un labāk. Tā arī ir viena no mīnām brīvā laika nodarbēm. Cenšos iepazīt jaunus mācību materiālus, enciklopēdijas, utt. Iespēju robežās palīdzu mājās, vasarā labprāt uzturos dārzā. Interesējos par jauniem sabiedriskajām dzīvē un pedagogijā. Minu krustvārdu miklas, lai asinātu atmiņu. Reizēm tiekos ar jaunības draudzēnēm vai bijušajām kolēģēm — dažālas atmiņas, apspriežam jaunumus. Labprāt izlasu labu grāmatu.

Skolotājs no aizvadītās darba dzīves aiziet nespēj, kamēr viņa atmiņa dzīvo. Tāpēc es vienmēr interesējos, kā dzīvo Kocēnu ļaudis, jo liela daļa to, kuri jaunāki par 40 gadiem, ir mani skolnieki. Priecājos par viņu izaugsmi, aktivitātiem, labajiem darbiem, čaklumu, godīgumu. Skumstu, ja redzu alkohola sliktos, ja dzirdu par ģimenēm, kas neapņēmušas savus bērnus, neveicina izglītānos un strādātgrību. Skumji, ka Jaunā gada budžets joprojām neparedz uzlabot situāciju veselības aprūpē un izglītībā.

Pašreizējās cilvēku attiecības ir ļoti sarežģītas. Iepriecina labdarības kustības, bet labestīguma iekdienā vēl maz. Sarūgīta rupjība, nevērība, liekulība, klaja krāpšana, vardarbība. Cilvēki izdzīvošanas cīņā kļūvuši nīgrī, nenovīdīgi, skaita santimus kaimiņa kabatā. Vadošie darbinieki reizēm neļūtas atbildīgi ne par saviem vārdiem, ne darbiem. Vecākiem ļaudīm ir patkami sajūst bijušo darba vietu uzmanību un palīdzību. Centīsimies būt aktīvāki pagasta kopējos pasākumos!

Nākošais gads — atkal vēlēšanu gads. Lai nu mēs būtu redzīgāki un ievēlētu deputātus, kas prastu godprātīgi un tālredzīgi risināt valsts attīstības problēmas! Ceru, ka 1998. gads būs veiksmīgāks, jo sabiedrība kļūst aktīvāka, prasīgāka.

Pagastā par šī gada cilvēku uzskatu Vilni Burcevu, kurš uzņēmās grūtu un atbildīgu darbu sarežģītā situācijā. No sirds vēlu, lai viņam viss labi izdodas! Lai labi veicas darbi visiem, kas sāk ko jaunu! Veiksmi lielēm un maziem, veciem un jauniem! Visiem kocēniešiem 1998. gadā vēlū būt laimīgiem savās ģimenēs, gūt prieku darbā un saskarsmē ar cilvēkiem, būt veselīgiem!

IR PAMATS CERĒT UZ PĀRMAIŅĀM

ALFREDS VINTERS, bijušais kolhoza priekšsēdētājs:

— Esmu kļuvis par gadu vecāks. Man kā visiem cilvēkiem jārūpējas par sevi un ģimeni. Lai būtu paēduši, apģērbusies un ziemā varētu dzīvot siltumā. Ka tas viss rit normāli, nevaru lepoties. Arī ar naturālo saimniecību problēmas ir dažādas un tāds saimnieciskais veids nav perspektīvs. Ar katru gadu vairāk jāpemeklē medicīnas iestādes, šogad tas ir sevišķi.

Kā kļūjas sabiedrība kopumā, varu spriest tikai no informācijas, ko saņemu ar radio, TV, avižu palīdzību, vai tiekoties ar dažiem darba kolēģiem. Domāju, ka tā sabiedrības daļa, kurai ir zināšanas un vēlme strādāt, nav un arī nebūs slikti.

Brīvajā laikā joprojām nodarbojos ar visu, kas saistās ar mūziku. Vislabākā aptiņa ir tad, ja varu darīt to, kas man patīk.

Kādas domas nomāc? Cik ilgi atsevišķi cilvēki varēs nodarboties ar negodīgiem darījumiem un par to neatbildēt? Iepriecina, ka nākošajam Saeimas vēlēšanām sevi gatavojas pieteikt tādi valstī pazīstami cilvēki, kas manā izpratnē ir ziņoši un ar lielām darba spējām. Ir iemesls cerēt uz straujākām pārmaiņām.

Lai kā, kad katram jādodā pašam par sevi, cilvēki kļūvuši noslēgtāki. To veicina zema dzīves līmenis, kā arī negodīgu darba devēju izdarības pret darba ņēmējiem.

Nākošo gadu prognožu cerīgāku. Prese ziņo, ka lejupeklis ir apstājies un nacionālais kopprodukts pieaug. Tuvojās arī nākamās Skat. 2. lpp.

VISIEM KOCĒNIEŠIEM!

*Jaunā gada vērtos stāvēt,
Ceriet uz laimi,
Uz mirkliem, kas dara bagātākus,
Uz darbu, kas spēcina,
Uz uzvarām pār sevi,
Uz mieru pasaulē
un satību mājās.*

(K. APŠKRŪMA)

Kocēnu pagasta padome sveic visus pagasta iedzīvotājus

ZIEMASSVĒTKOS!

Lai piepildās Jūsu
viskārākās vēlēšanās!
Lai miers virs zemes un
cilvēkiem labs prāts!

KULTŪRAS AKTIVITĀTES

Kocēnos

17. dec. pl. 15 — Ziemassvētku eglītes iedegšana pie pagasta padomes ēkas. Tradīciju zālē darbosies floristikas pulciņa un Vaidavas keramikas izstāde pārdošana.

18. dec. pl. 17.30 — Kocēnu pamatskolas skolēnu uzvedums «Meža gulbji» kultūras namā.

25. dec. Ziemassvētku kopā ar pašdarbniekiem un kapellu «Lauku muzikanti», Ls 1.50. (galdīņi Jūsu groziņiem, pieteikties līdz 22. dec.)

27. dec. pl. 19 — diskotēka skolēniem. Ieeja 0,20 Ls.

28. dec. pl. 12 — uzvedums pirmsskolas vecuma bērniem, tiksīmies ar runci Herkulesu, sunīti Pifu un Ziemassvētku vecīti.

9. janv. pl. 16 — Kocēnu k/n Svētku vakars pensionāriem, spēlēs A. Vintera muzikanti.

Rubēnē

17. dec. Ziemassvētku eglītes iedegšana Rubenes centrā.

18. dec. pl. 16 — Ziemassvētku tirdziņš skolā;

pl. 17 — Rubenes pamatskolas skolēnu svētku koncerts.

24. dec. pl. 20 — Rubenes baznīcā svētkāra dievkalpojums, dziedās Vaidavas jaukais koris.

25. dec. pl. 11 — Ziemassvētku dievkalpojums, dziedās Kocēnu un Rubenes pamatskolu kori.

27. dec. pl. 11 mazos rubeniešus uz svētku eglī Rubenes skolā aicinās Pifs un Herkules kopā ar Ziemassvētku vecīti.

1. janv. pl. 1 — Rubenes skolā būs Jaungada nakts balle. Līdz rīta gaismai spēlēs grupa «Šana».

Pagasta padomē

10. decembrī notika pagasta padomes 11. sēde. Piedalījās 8 deputāti, privatizācijas komisijas priekšsēdētāja, skolu un pirmsskolas iestāžu vadītāji, kultūras darbinieki, zemes komisijas pārstāvis un grāmatvede.

◆ Privatizācijas komisijas priekšsēdētāja Z. Vizule informēja: daļēji privatizētas 6 daudzdzīvokļu mājas, privatizācijai tiek gatavotas 4 mājas, deputāti apstiprināja vēl 14 māju privatizāciju nākošajā gadā, ja budžetā atradīsies šim nolūkam paredzētā nauda.

◆ Zemes komisijas pārstāvis G. Melkins informēja: no 18481 ha pagasta zemes Zemesgrāmatā ir reģistrēti 6500 ha, apmēram 6000 ha ir lietošanā vai paturēti tiek reģistrēti ZG, 3300 ha pieder valsts mežniecībai, ap 1500 ha paliks pagasta pašvaldības rīcībā, ap 300 ha ir lietošanā autoceļu direkcijai, pārējo platību lieto dažādas juridiskas un fiziskas personas.

◆ Pagasta grāmatvede S. Antone: pagasta konti pašreiz ir tukši, bet mēs esam parādā pilsētai par vidusskolēniem apmēram Ls 9000. Ceļu kontā ir Ls 792, kas paredzēts ceļu remontiem un tīrīšanai (Dievs, sargi mūs no dabas stihijās!). S. Antone vērtēja — ir ļoti skumji, ka uz Ziemassvētkiem nevaram iepriecināt kocēniešus. Atšķirībā no iepriekšējiem gadiem šoreiz nebūs ne prēmiju, ne piemaksu. Tas atbilst skolai tehniskajiem darbiniekiem, abiem bērnu darziņiem, doktorātiem un citiem pagasta darbiniekiem. Skumji, ka «Auseklītis», taupīgi dzīvojojo un samazināto statusu, ir ietaupījis naudu, bet gada beigās to nesagē. Jācer, ka Ziemassvētkos mūs atbalstīs Kocēnu pagasta teritorijā darbojošās firmas un uzņēmumi, veiksmīgākie zemnieki, individuālie uzņēmēji.

◆ Pagasta padome apstiprināja Kocēnu pašvaldības nolikumu, pārrunāja dzīvokļu jautājumu, izskatīja iesniegumus, apstiprināja Valmieras reģionālās patērētāju biedrības veikalus Nr. 25 un 27 Kocēnos un Rubēnē. Tiks uzskaita šo veikalu labeikārtošana. VRPB ir brīvas ap 50 darba vietas — šoferi, krāvēji, pārdevēji, u.c.

◆ Deputātus informēja, ka Zviedrijā top turbīna Brandeizeram un pavararī firma «Abuls» plāno uzstādīt darbu.

◆ Nēzinot nākošā gada budžetu, nolēmis, ka abi bērnu darziņi turpinās strādāt taupības režīmā līdz pavasarim, bet līdz 1998. g. 1. septembrim izmaiņas Rubēnē tomēr notiks.

vēlēšanas un politikēm būs jāpatic saviem vēlētājiem.

Gada cilvēks Latvijā? Motosportisti Krīstērs Serģis un Artis Rasmanis. Lai kļūtu par pasaules čempioniem, nepietiek ar talantu vien. To nevar nopirkt arī par naudu. Tas ir ilgstoša un neatlaidīga darba rezultāts. Lai viņiem veicas arī turpmāk!

Vēlu visiem veselību, pēc iespējas mazāku bezdarbu un pagastam noslēgt budžeta gadu bez deficīta.

KATRS GADS NĀK AR PĀRSTEIGUMIEM

ANETE ANTONE, Rubenes pamatskolas 5. klases skolniece:

— Šogad sāku mācīties vecāko klašu grupā. Septembrī savām acīm skatīju skaisto Prāgu, ar daudzās Vācijas pilsētas. Šajā gadā mūsu ģimenē ienāca brālim sieva, par ko ļoti priecājos. Brīvajā laikā mācos spēlēt akordeonu un sintezatoru, kā arī deju kopā ar «Liesmiņu».

Ar nepacietību gaidu Ziemassvētkus un priecājos, ka dzīvojam mierā. Ļoti patik peldēt un vēlētos, lai skola organizē nodarbības peldbaseinā.

Cilvēku savstarpējās attiecības vērtēju kā draudzības. Man šķiet, ka nākošais gads būs pilns ar pārsteigumiem.

Mans gada cilvēks ir skolotāja Anita Laičāne.

Gadu mijā visiem skolēniem novēlu labas sekmes, visu darīt ar prieku un gaišumu sirdī!

GANDARIJUMS PAR VANADŽĒNIEM

SKAIDRA KUNCĒVIČA, Kocēnu pagasts, Rubene, pagaidām bezdarbiece:

— Man un manai ģimenei 1997. gadā ir bijis daudz priecīgu un grūtu brīžu. Esmu ieguvusi daudz labu un atsaucīgu draugu, paplašinājusi zināšanas par Latviju un tās vēsturi. Bet ar naudu, tāpat kā visām ģimenēm laukos, knapi.

Brīvajā laikā nodarbojos ar rokdarbiem, audzinu mazbērnu un vadu Rubenes vanadžēnu kopu, kurā ir 32 bērni. Vanadžēnu organizācijas mērķis ir ieaudzināt jaunajiem vanadžēniem savas Dzimtenes, tās dabas, kultūras un cilvēku mīlestību, mācīt viņus dzīvot harmonijā ar apkārtni vidi. Paies laiks un vanadžēni kļūs stipri un drosmīgi. Bērniņā ieaudzinātais godīgums un atbildība

palīdzēs viņiem vairot Dzimtenes slavu un labklājību.

Par darbu ar vanadžēniem es negūstu materiālu labumu, bet gandarījums ir liels.

Mani nomāc bezdarbs, ka ģimenēm laukos samazinās ienākumi, pasliktinās dzīves apstākļi, kritīs dzimstība. Cilvēku savstarpējās attiecības pietrūkst izpalīdzības. Cilvēki kļūst kūtri, mazaktīvi, sevi ieslēdz. Bet daudzi atkal izmanto dienesta stāvokli savtīgos nolūkos.

Ja valdība nerisinās sociālekonomiskās problēmas, kas grauj ģimenes un pasliktina jau tā katastrofālo demogrāfisko situāciju, 1998. gads būs vēl grūtāks.

Gada cilvēks manā skatījumā ir Kārlis Greiškāns.

Novēlējumi Jaunajā gadā. Lai visus pagastus vadītu cilvēki, kuru vēlēšanās būtu dzīvi padarīt labāku! Vairāk vienam rūpēties par otru! Cstiesis izprast un sakārtot pašiem sevi, ja gribam mieru sevī un savās mājās! Ticēt sev un cerēt uz sevi! Labu veselību, lielu gribasspēku, tīru sirdsapziņu, panākumus visās dzīves jomās!

PĀRMAIŅU LAIKS

RAITIS GRIGORJEVS, Pārgaujas ģimnāzijas 12. klases skolnieks:

— 1997. gads ir bijis ražīgs man un manai ģimenei. Daudz izdarīts un pārdzīvots. Esmu sasniedzis daļu no tā, ko biju ielēpējies.

— Brīvā laika man ir maz, ja tas ir, cenšos atpūties. Klausos mūziku, skatos TV. Pie brīvā laika nodarbēm varētu nosaukt arī kori un to, ka gandrīz katru piektdienu vadu diskotēkas. Iepriecina, ka ir aizgājis mānuprāt viens no veiksmīgākajiem gadiem manā dzīvē.

Cilvēki ir kļuvusi savstarpēji svešāki, vairs nav agrākās vienotības, domāju, ka tas ir tikai laika jautājums. Kad Latvija būs pārvērusi grūtības, kas radās, sabrūkot PSRS, cilvēki sapratis, kādās ir demokrātiskas valsts priekšrocības. Nākošajā gadā Latvijā droši vien daudz kas tiks izdarīts gan politiskajā, gan ekonomiskajā ziņā. Man tas būs pārmaiņu laiks, kad jādod, kur mācīties tālāk. Šis gads var izmainīt manu dzīvi.

Gada cilvēks varētu būt es pats sev. Gadu mijā vēlu katrā mājā prieku, laimi, veselību!

GODĀSIM DIEVU!

SARMĪTE, skolas apkopēja:

— Man gads nebija viegls. Taču nedrīkst pagurt, kaut arī reizēm liekas — cik tad var nīcināt cilvēkus ar mazajām algām un pensijām. Tad ir sāpīgi dzirdēt, kā tiek izsaimniekoti miljoni, bet vietējā avīzē lasīt, ka pagasta darbiniekiem jāsamazina algas. Domāju, ka lielākā daļa cilvēku ir tieši tādas paš domās.

Brīvais laiks man ir svētdienās. Tad es braucu uz Cēsim, uz pareizticīgo

baznīcu. Ticība Dievam palīdz izturēt, saprast citus, cēsties nevienam nenosodīt. Katrs jau ar savu gribu izvēlas, kā dzīvot. Ticība dod iekšējo dvēseles mieru.

Gada beigas man vienmēr ir priecīgas. Meita ļoti gaida Ziemassvētkus. Kaut arī patīk pušķot eglīti, dedzināt sveces un, pats galvenais, saņemt un dāvināt citiem dāvanītiņas, zandai arī mazpuiķis. Galvenais jau ir prieks. Ja jāskata par domām, tad tas ir gaišs.

Cilvēku savstarpējās attiecības nosaka paši cilvēki. Kā mēs izturamies pret citiem — vai tas ir ģimenē, darbā vai saskarsmē ar kaimiņiem — tā arī viņi izturas pret mums. Nedari otram to, ko tu nevēlies, lai darītu tev. Par rakstīs arī Bībele.

Domāju, ka materiālā ziņā 1998. gads būs grūtāks par iepriekšējo. Citu ko uz šo jautājumu ir grūti atbildēt. Esmu vienkāršs cilvēks, tāpēc prognozet nespēju.

Gada cilvēks, godīgs sava darba darītājs, manā skatījumā varētu būt Raimonds Pauls.

1998. gadā novēlu, kā rakstīts Lūkas evaņģēlijā: «*Gods Dievam augstībā un miers virs zemes un cilvēkiem labs prāts!*» Godāsim Dievu, lai mūsu starpā būtu miers un labs prāts vienam pret otru! Ziemassvētki nāk!

JAUNS GADS NĀK AR JAUNU CIŅU

ALDIS ZEIBOTS, VSSR inženieris:

— Gads palīdzēja izvērtēt, ka dzīve no sākuma līdz pat iecentēšanai koka kastē ir ciņa un ka paradīze zemes virsū nekad nav bijusi un nebūs. Pašam gads devis gan brīnīšķīgas, gan nepatīkamus notikumus. Tie prasīja pūles un pacietību, lai iegūtu prieku, vai lai ātrāk atbrīvotos no nepatīkšanām.

Brīvajā laikā nodarbojos ar ceļošanu un vēstulju rakstīšanu. Ceļošanā man patīk pašorganizēšanās, nevis, kā mēdz teikt, nopirkt ceļošanu par naudu kā precī. Pašorganizēšanās ir grūtāka, bet lētāka, kaut gan lētums nav galvenais!

Tas ir liels pārbaudījums. Ja izdodas, tas dod lielsku noskaņojumu, kas mūsu dzīvē ir tas svarīgākais. Man labāk patīk ceļot pulciņā, neraugoties uz to, ka tad nākas rēķināties gan ar ceļabiedru izcilību, gan trūkumiem. Ja spēji sevi pārvarēt mērķa sasniegšanas labā, tad esi uzvarētājs, pat ja nākas mērķi mainīt. Ceļošanai ir skola, kurā pats sevi nedrīkst izvirzīt pirmajā vietā, jo vienmēr nākas rēķināties ar pārējiem.

Vēstulju rakstīšana arī ir skola. Pirmkārt tā patstāvīgi liek interesēties par savu valodu. Otrkārt, tā kalpo kā savu domu atskaitē un arī kā māksla iepriecināt vēstulju biedrus. Saņemt jauku vēstuli vārda vai dzimšanas dienā man ir patīkamāk nekā materiālā dāvana.

Nomācošas ir domas, kā mēs arvien vairāk necienām savu valodu, sākot no skolnieku *čau* un beidzot ar Sacimas deputātu *ekskluzivismu*. Atmosdā laikā, cīnoties par Valsts valodas likumu, sapratām, ka valoda ir kaut kas vairāk par gramatiku un vārdu. Valoda ir mūsu kultūras galvenais darba rīks, kas ne tikai jākopj, jāasina, bet visu laiku jādarbina pareizi. Daudziem liekas, ka latviešu valodu viņi māc un tai uzmanība vairs nav jāpievērš. Līdz ar to viņi nonāk «kārklu džungļos». Bēdīgākais, ka ar masu saziņas līdzekļiem kļūdas tiek pavairotas simt un tūkstoškārt.

Otra nepatīkama lieta, ka sāk trūkt filozofiskas dzīves sapratnes. Tas ir cēlonis nesaticībai, nesadarbībai, noziedzībai, vienaldzībai, mantkārībai un noved pie Dabas uzliktošanas par kājslauķi, kaut gan patiesībā paši esam tikai Dabas maza daļiņa. Agrāk, lai iegūtu filozofisko dzīves sapratni, pietika zināt pietiekamu skaitu Dainu, sakāmvārdus un parunu, pasaku. Tajās — mūsu tūkstošgadu senā gara spēks. Tagad no šīs dzīves ziņas mūkam «serijēlos», labu literatūrā un pārdomados žurnālos. Bet vēsture rāda, ka, neskatoties uz tehnikas progresu, mūsu filozofiski cilvēcīgās attiecības nav būtiski mainījušas jau vairākus 2000 gadu.

Iepriecina, ka šai garīgajai lejupslīdei sāk veidoties pretspars gan Latviešu biedrības namā, gan Latvijas radio, gan Latvijas mežkopos un zinātniekos, gan arī diezgan daudzās pagastos. Nākamajā gadā būs Dziesmu svētki, kas palikuši kā vienīgais pasākums, kas daudz mās saista visu tautu.

«*Cilvēki eksistē viens dēļ otra. Tad māci viņus, vai nes kopā ar viņiem šo nastu*» — tā ir teicis senais valdnieks un filozofs Marks Aurēlijs. Šķietami «brīvais» laiks daudziem ir licis novērsties no sarējiem, no citiem, lai kļūdaini sevi novērtētu gan par neatkarīgu, gan nevarīgu. Taču dzīves pieredzē varam atstāt pietiekoši daudz labu brīžu, kad esam darbojušies sabiedrībā, kad atrisinājumu rod lietas, kas sākotnēji šķitūšas neatrisināmas. Tādēļ domāju, ka pašvaldību nerakstīs pienākums ir vienot laudis. Tas prasa pūles un pacietību, lai pārvarētu individualizācijas inerci. Bet, ja sāksim vienoties, kaut vai ārēji, pamazām kļūs vienotas arī mūsu domas, radīs spēku un enerģiju netikai katrā no mums, bet arī pašvaldībā. Un radīsies iespēja sasniegt mērķus, kuru izpilde pašreiz liekas neiespējama.

Diemžēl mūsu apziņa ir bojāta, mums liekas, ka nāks atkal kāds, kas mūs ieregulēs, nostādīs pareizās vietās un piepildīs maciņus, bet pašiem nekās sabiedrības labā nav jādara. Neaizmirsīsim, ka sabiedrība nav tikai valsts, pagasts, uzņēmumi, bet arī ģimene.

Gads būs tāds, kādu to garīgi un fiziski spēsim saņemt un pavadīt. Ja mūsos būs veselība un garaspēks, tad, lai cik slinks gads arī nebūtu, mēs teiksim: — Tas ir pārvarēts!

Gada cilvēks ir tas, kas darboties pārvarējis šo gadu un bez pārmetumiem gatavs atkal jaunā gada ciņai. Lai Latvijā tād cilvēku būtu daudz!

Lai mūs nebiedē grūtības! Lai prāts un darboties griba palīdz tās risināt! Lai cienām Dabu! Lai pašu dziedātā dziesma mūs vieno!

Ziemassvētki nāk!

Grūti atrast cilvēku, kas negaidītu pienākam Ziemassvētkus, kura dvēseles stīgas neieskanē kopā kaut ar dažām grandiozās simfonijas tonkārtām, kuras, šķiet, te izskan, te izstaro katras egles skujuks, sniega kupenas vai pat slapjdraņķa atkalināta trūma meža stūrīs laikā, kad tuvojas lielais Pasaules atdzimšanas brīdis — kārtējais Gaismas, gada un arī paša cilvēka atjaunošanās apriņķis un izsmaiges ciklam. Ziemassvētkos dedzina sveces, taču tā nav tikai skaista tradīcija! Tā ir tūkstošgadīgā rituāla — radīšanas (pārveidošanas) uguns ideģšanas — atblāzma. Senāk nededzināja sveces eglēs, bet svētvietās, īpaši ugunskurā, sadedzināja pašu eglī — mūžājo dzīvības koku. Šī sadedzināšana savukārt bija iekļaušanās Dabā notiekošajos atjaunošos, enerģētiskās atīrīšanās, atdzimšanas procesos, kuru visiem redzamā un fiziski sajūtamā daļa ir Saules — dzīvības deģšanas — pacelšanās jaunam kāpīenam debesu kalnā Ziemassvētku no haosa jūras, kurā tā gandrīz bija nogrimusi. Dainās Ziemassvētku enerģētiskie (kā zināms no modernās astrofizikas, visa Universa matērija ir blīvas formas pieņemusi enerģija) notikumi atspoguļoti ļoti plaši. Te tikai divas Dainas, kas labi ilustrē augstāk minēto:

*Dievs dedzina diž ugnī'
Vidū jūr virs akņip.
Silde tīkl, silde laiv,
Silde pat irējip.*

*Sudraba lietņip ļija
Ziemassvētku vakarā;
Visi siki žagaripi
Sudrabiņu vizināja.*

Tāds isumā ir Ziemassvētku patiesais saturs, to dziļāk būtība, kas nemanās atkarībā no tā, ko cilvēki slej pret debesīm — krustus, pūsmēnesus vai sarkanās zvaigznes. Dieva noteiktie Dabas likumi ir nemanīgi un mēs varam vai nu atzīt sevi par to, kas

patiesībā esam, un tādējādi iet pa harmoniskas attīstības ceļu, vai, uzskatot cilvēku par radības kroni, nepatīgi, bezatbildīgi darbībā izveidot ar sevi un sevi nedabisku, sakropļotu vidi, paši sev parakstot nāves spriedumu.

Latviešiem šodien, kad gandrīz jau esam tikuši vaļā no vienas mesianistiskas, dogmatiskas reliģijas — komūnisma — tvana, nevajadzētu gāzties iekšā otras — kristianisma — apkampienos. Vajadzētu prast saskatīt, ka šī reliģija, izauklejot moderno rietumu tehnokrātisko kultūru, ir radījusi monstru, kas pirmo reizi Zemes pastāvēšanas laikā ir kļuvis par nopietnu draudu visas planētas tālīkai eksistencei. Neskatoties uz to, kristianisma ideologi joprojām uzliko savu mācību kā labāko no labākajām, pat kā vienīgo, kas var sniegt patiesu sasaisti ar Dievu. Šīs ilūzijas uzturēšana iespējama tikai ar melu un pastāvīgas faktu sagrozīšanas palīdzību. Tādēļ kristīgā baznīca citīgi slēpj to, ka tai ar Ziemassvētkiem tikpat daudz sakara, cik begenotam ar augstāko pilotāžu. Izrādās, ka līdz pat 4. gadsimtam kristiesmī Jēzus piedzimšanas laiks vispār nav šķīstis svarīgs. Galvenais moments tajā laikā viņiem bija Kristus augšāmcēlšanās Lieldienās. Kristietības attīstības pirmajos gadsimtos daļa Kristus pielīdzēju domāja, ka viņu pestītājs dzimis 25./28. martā vai 2./19. aprīlī. Citi par Kristus dzimšanas dienu uzskatīja 29. maiju. Uz 25. decembri šī diena pārceļoja tikai imperatora Konstantīna laikā, kad kristianisms, kā konstantīnprāt visatbilstošākā ideoloģija varas noturēšanai tika pieņemts par Romas vergturu impērijas valsts oficiālo reliģiju. Tad sākās nesaudzīgu ciņu ar visām pārējām, impērijā līdz tam mierīgi līdzāspastāvējušām reliģijām. Ciņa izpaudās arī kā konkurentu mītu, rituālu un kulta pieredumu piesavināšanās, attiecīgi tos

pārstrādājot, piemērojot savām vajadzībām. Tā notikās arī ar tautā tik populārājiem Saules atdzimšanas, Pasaules atjaunošanās svētkiem — Ziemassvētkiem. Bet vēl ilgi kristiesū Ziemassvētkiem nebija raksturīgas tādas kulta izpausmes kā egles dedzināšana un adventes svīnēšana. Tās parādījās tikai tad, kad baznīca bija pakļāvusi Ziemeļeiropas pagānu un, mēģinot sakautēt semītisko tukšneša dēlu mērci ar ziemeļnieku Dabas reliģijas Dievatklāsmi, uzšūca ziemeļnieku reliģisko svētku svarīgākās un cilvēkus saistošākās paražas. Vēlāk, lai noslēptu lietu patieso būtību, tika radītas dažādas pasacīgas. Piemēram, tā, kura skaidro vārda «adventes» nozīmi. Baznīckungi to atvasina no latīņu ADVENARE — «atnākšana», izlikdamies nezino, ka senajiem latīņiem nav bijuās pazīstamas nekādas adventes laika tradīcijas. Tiek noklusēta adventes izcelsme no vidus augšvācu AD WEND = AN DER WENDE — «pārmaiņa», kas iepretim «atnākšanai» daudz pareizāk raksturo Ziemassvētku būtību. Senģermāņu kalendārā advente ir 40 dienu garš laika posms pirms Zemes Saulgriežiem un simbolizē gadu, tā četras svarīgākās svētes, kuru aprīte iesākas tieši Ziemassvētkos. Tāda ir arī adventes 4 sveču nozīme vainagā.

Kāds Ziemassvētkus viņšiem un kā, tas šodien atkarīgs no mums pašiem, no mūsu garīgajām vajadzībām. Bet neaizmirsīsim, ka nepastāv tikai viena patiesība, viens ceļš un katrai tautai ir sava Dievatklāsmē, kura ir tās identitātes un izdzīvošanas pamatā. Atteikties no tās nozīmē to pašu, ko apcirst saknes augšam kokam.

Priecīgu Ziemassvētku!
21272533 23030333

Izdevējs Kocēnu pagasta padome, Kocēnos Alejas ielā 8, tel. 55463.
Reģistrācijas apliecības Nr. 1613. P. T. 400.
Par skaitļu un faktū precizitāti atbild autori.
Iespiests SIA "Lapa" Valmieras tipogrāfijā, A. Upīša ielā 7.